

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Sa/33/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1023200477
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Malichová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1023200477.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Blankou Malichovou, v právnej veci žalobcu: T. V., nar. XX.XX.XXXX, štátny príslušník A. federácie, bez cestovného dokladu, t.č. Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, zastúpený Centrom právnej pomoci, Račianska 1523/71, 810 05 Bratislava, kancelária Župná 14, 945 01 Komárno, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície, Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava, Regrútska 4, 812 72 Bratislava o správnej žalobe žalobcu vo veci zaistenia zo dňa 23.03.2023, podanej proti rozhodnutiu žalovaného č.p. PPZ-HCP-BA6-7-021/2023-AV o predĺžení zaistenia zo dňa 17. januára 2023, takto

rozhodol:

- I. Žalobu z a m i e t a .
- II. Žalobcovi n e p r i z n á v a právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I.
žaloba

1. Žalobou zo dňa 23.03.2023, procesne podriadenou ust. § 226 ods. 1, 2 SSP, doručenou dňa 23.03.2023 (§ 71 ods. 2 SSP) priamo Krajskému súdu v Bratislave, ako súdu vecne a miestne príslušnému na konanie a nie príslušnému správneho orgánu v zmysle ust. § 225 ods. 3 SSP, sa postupom podľa ust. § 221 ods. 2 zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej aj „SSP“), žalobca domáhal jeho bezodkladného prepustenia zo zaistenia. Svoje sťažnostné dôvody právne založil na porušení ust. § 32 ods. 1, § 46 a § 47 ods. 3 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej aj „Správny poriadok“), ust. § 88 ods. 4 písm. b/ a ust. § 89 ods. 1 zák.č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov (ďalej aj „ZoPC“) a článku 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

2. Rozhodnutiu vytkol nenáležité a nepostačujúce odôvodnenie dĺžky doby zaistenia, ktoré podložil rozsudkami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“), sp. zn. 1SZa/4/2015, podľa ktorého: „Akékoľvek zaistenie cudzinca musí trvať čo najkratšiu dobu, a to iba dovtedy, pokiaľ sú s náležitou starostlivosťou účinné úkony smerujúce k vyhosteniu (vráteniu). Ak sa však v konaní preukáže, že reálny podklad pre vyhostenie alebo vrátenie prestal z právnych alebo iných dôvodov existovať, po prípade sa cudzinec už nemieni skrývať alebo iným závažným spôsobom nemaní proces vyhostenia (návratu), je celkom logické, že samotné zaistenie stráca svoje odôvodnenie a dotyčná osoba musí byť bezodkladne prepustená.“..... „V tejto súvislosti kasačný súd udáva, že správny orgán je povinný zdôvodniť, prečo je potrebná práve stanovená dĺžka zaistenia. Správny orgán je totiž v rámci rozhodovania o zaistení povinný skúmať, či zaistením osoby bol naplnený účel vyplývajúci z príslušných

zákonných ustanovení a či rozhodnutím o zaistení nedošlo k neprimeranému zásahu do práv účastníka, chránených inými právnymi predpismi.“

3. Podľa rozsudku NS SR sp. zn. 10Sza/4/2015: „Najvyšší súd vychádzal z toho, že zaistenie cudzinca znamená obmedzenie alebo dokonca v závislosti na povahe, dĺžke, dôsledkoch a spôsobe zaistenia, zbavenie jeho slobody. Ide teda o veľmi citeľný zásah do jedného z najvýznamnejších práv jednotlivca. Takýto zásah môže byť prípustný len za prísne vymedzených podmienok, definovaných nielen zákonom o pobyte cudzincov alebo predovšetkým Ústavným poriadkom SR. Podľa čl. 8 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je osobná sloboda zaručená. Podľa čl. 8 ods. 2 Listiny nesmie byť nikto zbavený svojej slobody inak, než z dôvodov a spôsobom, ktorý stanoví zákon. Podľa čl. 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikto nesmie byť zbavený slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním stanoveným zákonom (písm. f/) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie (tiež čl. 9 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a čl. 6 Listiny základných práv Európskej únie).“

4. Žalobca ďalej odcitoval ust. § 89 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov, podľa ktorého policajný útvar, ktorý koná vo veci zaistenia, môže štátnemu príslušníkovi tretej krajiny namiesto jeho zaistenia uložiť povinnosť a/ hlásenia pobytu alebo b/ zložiť peňažnú záruku.

5. Ďalej uviedol, že vo februári 2023 požiadal o udelenie azylu na území Slovenskej republiky (ďalej aj „SR“), čím zanikol účel jeho zaistenia, realizovaný na základe rozhodnutia žalovaného zo dňa 17.01.2023, vydaného podľa ust. § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, ktorým je výkon rozhodnutia o administratívnom vyhostení v zmysle Návratovej smernice EÚ, pretože po dobu azylového konania nie je prípustné jeho vyhostenie. Jeho držanie v zaistení je preto nezákonné a v rozpore s čl. 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru, v rozpore s § 90 ods. 1 písm. d/ a § 90 ods. 2 písm. b/ bodu 1 zákona o pobyte cudzincov.

6. Tiež žiadal priznať náhradu trov konania.

II.
rozhodnutie

7. Napadnutým rozhodnutím zo dňa 17.01.2023, č.p. PPZ-HCP-BA6-7-021/2023-AV žalovaný predĺžil dobu zaistenia žalobcu do 17.04.2023. V skutkových dôvodoch poukázal na jeho prepustenie dňa 18.10.2022 v čase o 14:00 hod. z Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody (ďalej aj „ÚVV a ÚVTOS“) v Bratislave, a následnú kontrolu žalobcu hliadkou Oddelenia cudzineckej polície PZ Bratislava, ku ktorej nepredložil žiaden doklad totožnosti. Žalovaný konštatoval, že trestným rozkazom sp. zn. 6T/49/2022 zo dňa 18.10.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.10.2022, Okresný súd BA I odsúdil žalobcu podľa ust. § 171 ods. 3 s použitím ust. § 38 ods. 2, § 36 písm. 1, § 37 písm. m/ Trestného zákona a s použitím ust. § 353 ods. 2 Trestného poriadku k trestu odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace a 16 (šestnásť) dní a súčasne mu podľa ust. § 65 ods. 1, 4 Trestného zákona uložil trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky na dobu 5 (päť) rokov.

8. Na základe týchto skutočností začalo Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava konanie vo veci zaistenia žalobcu. Dňa 18.10.2022 s ním bola podľa ust. § 22 ods. 1 Správneho poriadku spísaná zápisnica o vyjadrení účastníka konania pred vydaním rozhodnutia, č. PPZ-HCP-BA6-143-006/2022-AV, v ktorej sa žalobca vyjadril k jeho príchodu na územie Slovenskej republiky, ako aj k dĺžke doby zdržiavania sa na území schengenského priestoru a kde uviedol: „Na Slovensko som prišiel začiatkom júna 2022 na diskotéku do Bratislavy. Do Európy som prišiel na platný cestovný doklad, a mám ho vo Viedni na adrese Margaretenstrasse 153/19, kde bývam. Ďalej uviedol, že na Slovensku nemá zabezpečené žiadne ubytovanie a nedisponuje dostatkom financií.

9. Dňa 16.01.2023 zaslal ÚPZC žalovanému informáciu o vykonaných úkonoch za účelom vyhostenia žalobcu. NÚ Interpol Bratislava doručil dňa 24.11.2022 ÚPZC odpoveď, že žalobca je hľadaný v Ruskej federácii. Následne sa do ÚPZC dostavili zástupcovia Velvyslanectva Ruskej federácie, ktorí oznámili, že ak je žalobca ich občanom, bude mu vystavený náhradný cestovný doklad. Do dnešného dňa

však ÚPZC neviduje zo strany Veľvyslanectva Ruskej federácie v Bratislave žiadnu odpoveď. V rámci pôvodnej doby zaistenia teda nebolo možné vystaviť žalobcovi potrebný doklad na návrat a teda realizovať výkon trestu vyhostenia. V zápisnici o podaní vyjadrenia pred vydaním rozhodnutia o predĺžení zaistenia č. PPZ-HCP-BA6-7-020/2023-AV, žalobca neuviedol žiadne nové skutočnosti majúce vplyv na priebeh konania.

10. Lehotu zaistenia predĺžil žalovaný podľa ust. § 88 ods. 4 ZoPC na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 17.04.2023, ktorá sa môže skrátiť, avšak nedá sa presne určiť nakoľko závisí od viacerých neovplyvniteľných faktorov. Žalovaný bude v spolupráci s ÚPZC počas celej doby zaistenia, sledovať účelnosť zaistenia a zabezpečovať materiálne ako aj personálne zabezpečenie prepravy žalobcu. Doba zaistenia je z pohľadu žalovaného priamo úmerná dobe potrebnej k vybaveniu všetkých potrebných náležitostí k reálnemu fyzickému vyhosteniu žalobcu do domovskej krajiny, bola stanovená na základe informácii ÚPZC o nutnosti zabezpečenia dokladov (cestovných), pričom ministerstvo nemá zákonom stanovenú lehotu na odpoveď na danú žiadosť. Nakoľko presnú dobu zaistenia žalovaný určiť nevie, lehotu zaistenia bol nútený predĺžiť, pretože vybavenie náhradného cestovného dokladu môže trvať niekoľko mesiacov.

11. Uplatnenie miernejších donucovacích opatrení tzv. alternatívy zaistenia neprichádza do úvahy, nakoľko žalobca nedisponuje finančnými prostriedkami a keďže na území SR nemá žiadnych rodinných príslušníkov, nevedel by si zabezpečiť ubytovanie. Správny orgán vychádzal zo zápisnice o podaní vyjadrenia účastníka konania č. PPZ-HCP-BA6-146-007/2022-AV, ako aj zo zápisnice pred vydaním rozhodnutia o predĺžení zaistenia č. PPZ-HCP-BA6-7-020/2023-AV zo dňa 17.01.2023, v ktorých neuviedol, že by mal zabezpečené ubytovanie, resp. že disponuje potrebnými finančnými prostriedkami. Prostriedky správneho orgánu určené na dodržiavanie podmienok pobytov cudzincov sú vymedzené tak, aby nedošlo k neprimeranému zásahu do ich základných ľudských práv a slobôd a ak by nepostupoval tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, žalobcovi by bola daná možnosť zdržiavať sa na neznámom mieste a ďalej páchať protispoločenskú činnosť, ktorou je zdržiavanie sa na území SR a členských štátov bez potrebného oprávnenia.

12. Záujem spoločnosti je podľa správneho orgánu potrebné jednoznačne uprednostňovať pred záujmom jednotlivca - žalobcu, ktorý bol Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava I, sp.zn. 6T/49/2022 zo dňa 18.10.2022, právoplatným dňa 18.10.2022, odsúdený k trestu vyhostenia z územia SR na dobu 5 rokov. K realizácii výkonu trestu vyhostenia priamo slúži inštitút zaistenia cudzinca. Správny orgán po preskúmaní okolností zistil, že je potrebné postupovať podľa ust. § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov s poukazom na ustanovenie § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov a rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

III.

Vyjadrenie

13. Vo vyjadrení zo dňa 01.04.2023 žalovaný zopakoval dôvody zaistenia žalobcu a konštatoval, že dĺžku zaistenia riadne odôvodnil a určil ju do 17.04.2023, teda na čas nevyhnutne potrebný na vykonanie všetkých dostupných úkonov, smerujúcich k vyhosteniu žalobcu z územia SR. Doba zaistenia nie je k uvedenému dňu, 17.04.2023 fixovaná, môže sa skrátiť, avšak nie je možné presne určiť, dokedy bude zaistenie trvať nakoľko táto skutočnosť závisí od viacerých faktorov, ktoré žalovaný nemôže ovplyvniť. Po celý čas zaistenia žalobcu v spolupráci s ÚPZC Medveďov vykonáva a bude vykonávať všetky potrebné úkony smerujúce k vyhosteniu žalobcu z územia SR. Podľa dĺžky návratovej procedúry, ak cudzí štátny príslušník tretej krajiny nedisponuje platným cestovným dokladom, ÚPZC po preštudovaní spisového materiálu pristupuje k lustráciám a následnému zisťovaniu totožnosti štátneho príslušníka tretej krajiny prostredníctvom Interpolu, následne prostredníctvom konzulárneho oddelenia Ministerstva Zahraničných Vecí a Európskych Záležitostí SR zasiela žiadosť o vystavenie náhradného cestovného dokladu na príslušný zastupiteľský úrad. Potvrdenie totožnosti, vystavenie náhradného cestovného dokladu a samotný proces realizácie výkonu vyhostenia, ako zabezpečenie leteniek je zdĺhavší proces. Následne je všetky zistené a zaslané podklady potrebné spracovať, preložiť a vyhodnotiť a až následne, ak nenastanú komplikácie alebo prekážky, je možné pristúpiť k samotnému výkonu a realizovaniu úkonov potrebných k výkonu vyhostenia a zabezpečeniu materiálnej a personálnej realizácie prepravy cudzinca. Žalovaný po celý čas konania postupoval v zmysle zásady zákonnosti a individuality, pričom bral do úvahy všetky skutočnosti zistené riadnym dokazovaním.

14. Záverom žalovaný uviedol, že žalobca bol dňa 29.03.2023 zaistený podľa ust. § 88a ods. 1 písm. c/ ZoPC ako žiadateľ o udelenie azylu a to z dôvodu, že dňa 02.02.2023 požiadal v ÚPZC Medveďov o azyl. Účel zaistenia na ktorý bol žalobca zaistený podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov a voči ktorému žalobca podal žalobu, tento deň zanikol. Nakoľko ide o žiadateľa o azyl u ktorého je podozrenie, že podal žiadosť o udelenie azylu výlučne s cieľom oddialiť alebo zmať jeho vyhostenie, žalovaný nerozhodol o prepustení žalobcu a následnom prevoze do Záchytného tábora v Humennom, ale rozhodol o jeho ďalšom zaistení ako žiadateľa o udelenie azylu na čas nevyhnutne potrebný do 29.06.2023. Počas uvedenej doby bude Migračný úrad posudzovať žiadosť žalobcu o udelenie azylu.

15. Žalobca k vyjadreniu žalovaného vyjadrenie nepodal.

16. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „súd“) ako vecne a miestne príslušný (§ 10 a § 13 ods. 3 SSP) preskúmal vec postupom podľa druhého dielu štvrtej hlavy SSP, v rozsahu a medziach dôvodov podanej žaloby a riadiac sa znením prvej vety ust. § 228 SSP, do siedmich pracovných dní nariadil vo veci pojednávanie. Nakoľko po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného v rozsahu náležitostí a dôvodov podanej žaloby (ust. § 226 SSP) dospel bez vypočutia účastníkov konania a právneho zástupcu žalobcu, ktorí súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti, k záveru, že správna žaloba, ktorú posudzoval neformálne a neviazane žalobnými bodmi (ust. § 206 ods. 3 SSP) nie je dôvodná, a podľa ust. § 229 SSP ju zamietol.

17. Podľa § 206 ods. 3, 4, 5, 6 SSP, správny súd posudzuje správnu žalobu neformálne a nie je pri svojom rozhodovaní viazaný žalobnými bodmi. Pre správny súd je rozhodujúci stav veci v čase vyhlásenia alebo v čase vydania jeho rozhodnutia. Správny súd môže zrušiť napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy aj vtedy, ak dospel k záveru, že od jeho vydania sa podstatne zmenili okolnosti veci. Ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie o správnej žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

18. Podľa § 221 ods. 1, 2 SSP, žalobca sa môže správnu žalobou domáhať zrušenia rozhodnutia o zaistení, o predĺžení zaistenia, o predĺžení lehoty zaistenia vydaného podľa osobitného predpisu alebo určenia takého rozhodnutia za nezákonné, ak bol žalobca zo zaistenia prepustený. Žalobca sa môže správnu žalobou domáhať prepustenia zo zaistenia vykonaného podľa osobitného predpisu.

19. Podľa § 225 ods. 1 SSP, správna žaloba podľa § 221 ods. 1 musí byť podaná v lehote siedmich dní od doručenia rozhodnutia o zaistení, rozhodnutia o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutia o predĺžení lehoty zaistenia.

20. Podľa § 229 SSP, ak správny súd po preskúmaní zistí, že správna žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

21. Podľa § 85 ods. 1 písm. c/ zák.č. 404/2011 Z.z., policajný útvar zabezpečí výkon rozhodnutia o vyhostení, vydaného členským štátom (ďalej aj „vydávajúci štát“), ak štátny príslušník tretej krajiny porušil predpisy tohto štátu, upravujúce vstup a pobyt štátnych príslušníkov tretej krajiny.

22. Podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zák.č. 404/2011 Z.z., policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel výkonu administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia.

23. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia, rizikom úteku štátneho príslušníka tretej krajiny sa rozumie stav, keď na základe dôvodnej obavy alebo priamej hrozby možno predpokladať, že štátny príslušník tretej krajiny ujde alebo sa bude skrývať, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, nemá udelený pobyt podľa tohto zákona alebo ak mu hrozí uloženie zákazu vstupu na viac ako tri roky.

24. Podľa ods. 3 cit. ustanovenia, podanie žiadosti o udelenie azylu alebo požiadanie štátneho príslušníka tretej krajiny o asistovaný dobrovoľný návrat nie je dôvodom na prepustenie zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny. Konanie podľa osobitného predpisu nie je zaistením štátneho príslušníka tretej krajiny dotknuté.

25. Podľa ods. 4 cit. ustanovenia, štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov. Policajný útvar je oprávnený počas tohto obdobia opakovane predĺžiť zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom celkový čas zaistenia nesmie

presiahnuť šesť mesiacov. Ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia alebo trestu vyhostenia štátneho príslušníka tretej krajiny sa tento výkon predĺži z dôvodu, že štátny príslušník tretej krajiny dostatočne nespolupracuje, alebo z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote podľa prvej vety, môže policajný útvar rozhodnúť, a to aj opakovane, o predĺžení lehoty zaistenia, pričom celková doba predĺženia lehoty zaistenia nesmie presiahnuť 12 mesiacov. Lehotu zaistenia nemožno predĺžiť, ak ide o rodinu s deťmi alebo zraniteľnú osobu. Štátny príslušník tretej krajiny je zaistený dňom vydania rozhodnutia o zaistení.

26. Podľa ods. 5 cit. ustanovenia, policajný útvar bezodkladne vydá štátnemu príslušníkovi tretej krajiny rozhodnutie o zaistení a umiestni štátneho príslušníka tretej krajiny v zariadení. Ak totožnosť zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny nemožno bezodkladne zistiť, policajný útvar k rozhodnutiu o jeho zaistení pripojí také dôkazy, aby táto osoba nemohla byť zamenená s inou osobou.

27. Podľa § 89 ods. 1 písm. a/ a b/, ods. 2 zák.č. 404/2011 Z.z., policajný útvar, ktorý koná vo veci zaistenia, môže štátnemu príslušníkovi tretej krajiny namiesto jeho zaistenia uložiť povinnosť hlásenia pobytu alebo zložiť peňažnú záruku. O druhu a spôsobe uloženia povinnosti podľa § 89 odseku 1 zákona o pobyte cudzincov rozhoduje policajný útvar, pričom prihliada na osobu štátneho príslušníka tretej krajiny, jeho pomery a mieru ohrozenia účelu zaistenia.

28. Podľa § 90 ods. 1 písm. d/, ods. 2 písm. d/ zák.č. 404/2011 Z.z., policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia. Zariadenie je povinné skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

29. Podľa § 46 zák.č. 71/1967 Zb., rozhodnutie musí byť v súlade so zákonom a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

30. Podľa § 47 ods. 3 zák.č. 71/1967 Zb, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

31. Podľa článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo dňa 16.12.2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území, ak existuje riziko úteku alebo ak žiadosť o legálny pobyt bola zamietnutá ako zjavne neodôvodnená alebo podvodná, alebo ak dotknutá osoba predstavuje riziko pre verejný poriadok, verejnú alebo národnú bezpečnosť, členské štáty môžu upustiť od poskytnutia lehoty na dobrovoľný odchod alebo môžu poskytnúť lehotu kratšiu ako sedem dní.

32. Podľa článku 5 písm. f/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej aj „Dohovor“), každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanoveného zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu, alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní.

33. Základnou zásadou správneho konania je zásada materiálnej pravdy, na základe ktorej rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu veci. Z obsahu predmetnej zásady vyplýva, že správny orgán (platí to aj pre odvolací orgán) je povinný vykonávať dokazovanie tak, aby boli náležite objasnené všetky rozhodujúce okolnosti, dôležité pre posúdenie veci (úplnosť zistenia). Správny orgán musí zabezpečiť, aby skutkové zistenia, ktoré vyplývajú z vykonaného dokazovania, čo najviac zodpovedali skutočnosti (presnosť zistenia). Zásada tzv. materiálnej pravdy má v konaní o zaistení svoje špecifiká, spočívajúce v pravidelnej nedostatočnosti dôkazov, preukazujúcich dôveryhodnosť žiadateľových tvrdení. Je však na správnom orgáne, aby preukázal či vyvrátil pravdivosť žiadateľových tvrdení, a to buď úplne nevyvrátiteľne, zistením presných okolností viažucich sa na tvrdenia zaisteného alebo aspoň s takou mierou pravdepodobnosti, ktorá nevyvoláva zásadné pochybnosti o správnosti úsudku správneho orgánu.

34. Správny súd riadiac sa kritériami aplikačnej praxe, z ktorej vyplýva, že akékoľvek zaistenie cudzinca musí trvať čo najkratšiu dobu, a to iba dovtedy, pokiaľ sú s náležitou starostlivosťou účinné úkony smerujúce k vyhosteniu (vráteniu) konštatuje, že žalobcovi bolo zaistenie predĺžené na čas do 17.04.2023. Inštitút zaistenia cudzinca je v zmysle čl. 8 ods. 2 Charty základných práv a slobôd zákonným titulom pre obmedzenie osobnej slobody jednotlivca, ktorá je ako základné ľudské právo zaručená čl. 8 ods. 1 Charty a jeho presnú dobu nie je možné predbežne presne určiť, nakoľko závisí od množstva podstatných faktorov, medzi ktoré okrem iného patrí zdravotný stav zaisteného, jeho spolupráca, komunikácia medzi štátnymi orgánmi Slovenskej republiky (ďalej aj „SR“) a ostatnými štátmi, ktorých sa nútený návrat cudzinca týka, tiež vybavenie všetkých náležitostí potrebných na riadne dodržanie postupu upraveného medzinárodnými dohodami, ktorými sú dotknuté krajiny signatármi.

35. Dobu predĺženia zaistenia do 17.04.2023, ktorej žalobca vytkol nenáležité a nepostačujúce odôvodnenie, žalovaný určil v súlade s ust. § 88 ods. 4 písm. b/ zák.č. 404/2011 Z.z. na 3 mesiace, zaistenie precizoval profilom osoby žalobcu, ktorého Okresný súd BA I trestným rozkazom sp. zn. 6T/49/2022 zo dňa 18.10.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.10.2022, odsúdil podľa ust. § 171 ods. 3 s použitím ust. § 38 ods. 2, § 36 písm. 1, § 37 písm. m/ Trestného zákona a s použitím ust. § 353 ods. 2 Trestného poriadku k trestu odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace a 16 (šestnásť) dní a súčasne mu podľa ust. § 65 ods. 1, 4 Trestného zákona uložil trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky na dobu 5 (päť) rokov. Nebolo preukázané, že by reálny podklad pre vyhostenie alebo vrátenie prestal z právnych alebo iných dôvodov existovať, čomu nasvedčuje aj to, že NÚ Interpol Bratislava doručil dňa 24.11.2022 ÚPZC informáciu o tom, že žalobca je hľadaný v Ruskej federácii, do ÚPZC sa dostavili zástupcovia Veľvyslanectva Ruskej federácie, ktorí oznámili, že ak je žalobca ich občanom, bude mu vystavený náhradný cestovný doklad, čo však zostalo bez odozvy a žalobca naďalej nedisponuje platným cestovným dokladom. V rámci pôvodnej doby zaistenia teda nebolo možné vystaviť žalobcovi potrebný doklad na návrat a teda realizovať výkon trestu vyhostenia.

36. Ústavný súd SR vo svojom náleze č.k. II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19.10.2010 konštatuje, že „zákon umožňuje štátu, aby vo vhodných prípadoch mal vo fyzickej dispozícii osobu, u ktorej prebieha vyhostovacie konanie, aby mohlo byť vyhostenie realizované. Z tohto pohľadu je potrebné vnímať aj nevyhnutnosť zaistenia. Administratívne zaistenie nemusí byť nevyhnuté tým spôsobom, ako je to pri väzbe v trestnom konaní, kde musia byť naplnené väzobné dôvody. Slovenská právna úprava požiadavku nevyhnutnosti neupravuje, preto tento prvok nie je potrebné skúmať. To však neznamená, že zaistenie môže byť svojvoľné. Jeho limitom je práve naplnenie účelu, a to reálnosť vyhostenia, vyhostiteľnosť cudzinca, pričom konanie musí byť vedené s riadnou starostlivosťou. Priamo Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd v texte článku 5 ods. 1 písm. f/ uvádza, že pozbaviť osobnú slobodu možno u osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostení. Prebiehaním konania nemožno rozumieť len formálne začatie či priebeh takéhoto konania, ale aj reálnosť vyhostenia.“ V náleze Ústavný súd SR poukázal na prípady rozhodované Nejvyšším správnym súdom ČR, napr. na rozsudok č.k. 1As 12/2006-61 a rozsudok č.k. 2As 80/2009-66 a aj na viaceré rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, napr. vo veci Samie Ali v. Suisse a Agnissan v. Denmark, v ktorých sa venoval vzťahu medzi zaistením a jeho účelom.

37. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach opakovane poukázal na čl. 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru, ktorý má v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky prednosť pred jej zákonmi a podľa ktorého možno osobu pozbaviť osobnej slobody na základe postupu stanoveného zákonom vtedy, ak ide o zákonné zatknutie, či iné pozbavenie osobnej slobody, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní. Ak má byť pozbavenie osobnej slobody oprávnené, rozhodnutie musí byť vydané zákonom stanoveným postupom, musí byť efektívne a účelné, pričom všetky podmienky musia byť splnené súčasne. Pri absencii niektorej z nich, nemožno hovoriť o oprávnenom pozbavení osobnej slobody jednotlivca.

38. Nakoľko počas zaistenia, dňa 02.02.2023 požiadal žalobca o udelenie azylu na území Slovenskej republiky, došlo dňa 29.03.2023 k jeho prezaisteniu podľa ust. § 88a ods. 1 písm. c/. V súčasnosti je teda zaistený na základe iného zákonného ustanovenia a iného rozhodnutia, čím dôvod a účel zaistenia podľa ust. § 88 ods. 1 písm. b/ odpadol. Pre zisťovanie splnenia podmienok na udelenie medzinárodnej ochrany, najmä vzhľadom k trestnej činnosti žalobcu, páchanej na území SR, je nevyhnutné ho mať u k dispozícii, čo možno vzhľadom k jeho osobnostnému profilu dosiahnuť len jeho zaistením. Ide

už však o iný titul zaistenia, ktorý súd v tomto konaní preskúmať nemôže a teda v danej veci nemohol rozhodnúť inak, ako žalobu zamietnuť.

39. O trovách konania žalobcu rozhodol v zmysle ust. § 167 SSP a náhradu trov konania mu nepriznal s poukazom na výsledok konania, keď žalobca úspech v konaní nemal ani čiastočný.

40. Žalobcu, pre jeho zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. m/ a ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb.), na ich úhradu nezaviazal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať kasačnú sťažnosť v lehote sedem dní od doručenia rozhodnutia krajského súdu oprávnenému subjektu, a to na krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal (§ 443 ods. 2 písm. b/ SSP a § 444 ods. 1 SSP). Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť (§ 443 ods. 5 SSP). Rozsudok krajského súdu o správnej žalobe vo veciach zaistenia nadobúda právoplatnosť uplynutím lehoty siedmich dní od doručenia rozsudku alebo podaním kasačnej sťažnosti v tej istej lehote proti tomuto rozsudku (§ 145 ods. 3 SSP).

Kasačná sťažnosť má odkladný účinok, ak bola podaná proti rozhodnutiu krajského súdu vo veci samej vydanému v konaní o správnej žalobe vo veciach zaistenia a administratívneho vyhostenia (§ 446 ods. 2 písm. d/ SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva a návrh výroku rozhodnutia. Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (písm. a/); ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/ (písm. b/); je žalovaným Centrum právnej pomoci (písm. c/).